

Advies voor richtlijnen
voor het milieueffectrapport
Recreatiepark Ellerhaven Dronten

9 oktober 1997

897-43

ISBN 90-421-0283-7
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad Dronten
Postbus 100
8250 AC DRONTEN

uw kenmerk
245616-BM/fp

uw brief
d.d. 11 augustus 1997

ons kenmerk
U696-97\Ke\eh\897-44

onderwerp
Advies voor richtlijnen Recreatiepark
Ellerhaven Dronten

doorkiesnr.
(030) 234 76 55

Utrecht,
9 oktober 1997

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Recreatiepark Ellerhaven Dronten. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

dr. ir. J.J.T.M. Geerards
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Recreatiepark Ellerhaven Dronten

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Recreatiepark Ellerhaven Dronten

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over
Recreatiepark Ellerhaven Dronten,

uitgebracht aan de gemeenteraad van Dronten door de Commissie voor de milieu-
effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Recreatiepark Ellerhaven Dronten

de secretaris

drs. P.A. Kee

de voorzitter

dr. ir. J.J.T.M. Geerards

Utrecht, 9 oktober 1997

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	2
2. Probleemstelling, doel en besluitvorming	3
2.1 Motivering van het voornemen	3
2.2 Doel	4
2.3 Besluitvorming	4
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	5
3.1 Algemeen	5
3.2 Alternatieven	7
3.2.1 Varianten	7
3.3 Nulalternatief	7
3.4 Meest milieuvriendelijk alternatief	7
4. Bestaande milieutoestand, autonome ontwikkeling en gevolgen voor het milieu	8
4.1 Bodem en water	9
4.2 Flora, fauna en ecologie	9
4.3 Landschap, cultuurhistorie	10
4.4 Overige	10
5. Vergelijking van alternatieven	11
6. Leemten in informatie	11
7. Evaluatieprogramma	11
8. Vorm en presentatie	12
9. Samenvatting van het MER	12

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 augustus 1997, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in het Drontens Nieuwsblad d.d. 12 augustus 1997
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie voor de milieueffectrapportage adviseert de gemeente Dronten over de ontwikkeling van het recreatiepark Ellerhaven.

De Commissie adviseert in het milieueffectrapport (MER) aandacht te besteden aan:

- onderbouwing van de behoefte aan 700 recreatiewoningen;
- een beschrijving van het 'karakter' van het recreatiepark en een duidelijke definiëring van de aard van het gebruik.

De Commissie adviseert om in het MER tenminste één alternatief uit te werken waarbij een natte ecologische verbindingzone is gekoppeld aan de Bremerbergdijk en de intensievere recreatievormen in het noordwestelijke deel van het plangebied zijn geconcentreerd.

groen

J

1. INLEIDING

SBA Projectontwikkeling B.V. te Heerlen heeft het voornemen om op het voormalige Jamboreeterrein te Dronten een recreatiepark van 700 recreatiewoningen en diverse (deels overdekte) recreatieve voorzieningen te ontwikkelen. Het plangebied heeft een oppervlakte van 108 ha. Voor de realisatie van het voornemen stelt de gemeente Dronten een bestemmingsplan voor het gebied op. Daarnaast heeft SBA het voornemen een jachthaven met 60 ligplaatsen aan het Veluwemeer (buiten het plangebied) te realiseren, de Bremerbergdijk te laten onttrekken aan het doorgaand gemotoriseerd verkeer en het strand langs het Veluwemeer herin te richten. Deze voornemens zullen in het Bestemmingsplan Veluwemeer en omgeving van de gemeente Dronten worden vertaald¹].

Bij brief van 11 augustus 1997²] is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het milieueffectrapport. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in het Drontens Nieuwsblad van 12 augustus 1997³].

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁴]. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de adviezen, commentaren en opmerkingen⁵], die zij in afschrift van het bevoegd gezag heeft ontvangen.

-
- 1 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).
 - 2 Zie bijlage 1.
 - 3 Zie bijlage 2.
 - 4 De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.
 - 5 Bijlage 4 geeft een lijst van deze reacties.

2.

PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."

2.1

Motivering van het voornemen

Beschrijf hoe het initiatief voor het recreatiepark tot stand is gekomen en welke rol de gemeente Dronten hierbij heeft gespeeld.

Geef een beschrijving van het 'karakter' van het recreatiepark en een duidelijke definiëring van het gebruik. In het MER moet duidelijk worden aangegeven wat wordt verstaan onder de term recreatiewoning. Vindt er hoofdzakelijk verhuur plaats of kan er ook sprake zijn van (semi-)permanente bewoning met incidenteel verhuur^{6]} Daarnaast moet inzicht worden gegeven in de beoogde doelgroepen voor de recreatiewoningen en de camping en moet een globale aanduiding van hun herkomst worden gegeven.

Onderbouw de behoefte aan de 700 recreatiewoningen door voor zowel Nederland als Flevoland de geraamde behoefte aan recreatiewoningen af te zetten tegen het aanbod van bestaande recreatiewoningen, dan wel in ontwikkeling zijnde recreatiewoningen of initiatieven daarvoor^{7]}.

In de startnotitie wordt als uitgangspunt voor het plan aangegeven dat de bestaande jachthaven zal worden uitgebreid. Het MER zal daarom inzicht moeten verschaffen in het verband tussen de realisatie van het recreatiepark en de realisatie van de jachthaven en tevens moeten aangeven op welke wijze de uitbreiding van de jachthaven de haalbaarheid en/of inrichting van het recreatiepark beïnvloedt^{8]}. Indien de uitbreiding van de jachthaven echter geen onderdeel meer uitmaakt van het voornemen dient dit in het MER gemotiveerd te worden aangegeven. De in dit advies gegeven richtlijnen die betrekking hebben op de jachthaven zijn in dat geval niet van toepassing.

Motivering zoekgebied

In het MER moet gemotiveerd worden waarom de gemeente Dronten heeft besloten om op deze locatie een recreatiepark te (laten) ontwikkelen. Geef aan of ook andere locaties onderzocht zijn en op basis van welke (milieu)argumenten is gekozen voor Ellerhaven.

6 Zie ook reacties 3, 4, 6 en 7 (bijlage 4).

7 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

8 Zie ook reacties 3, 4, 5, 6 en 7 (bijlage 4).

2.2

Doel

Uit de motivering moet een concrete en duidelijke omschrijving van het doel (of de doelen) worden afgeleid. Daarbij moeten ook de doelen ten aanzien van milieubescherming en -verbetering worden aangegeven, zoals bijvoorbeeld het realiseren van een ecologische verbindingszone, behorende bij de ecologische hoofdstructuur. Doelen moeten zodanig worden beschreven, dat ze kunnen dienen voor de afbakening van te beschrijven alternatieven. Met het oog op het volwaardig meewegen van het milieubelang in de besluitvorming moet aangegeven worden welke ruimte de gestelde doelen laten voor het ontwikkelen van alternatieven die gunstig zijn voor het milieu.

2.3

Besluitvorming

Kort moet worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten, zoals ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies, gelden bij dit voornemen. Verwijs daarbij naar de beleidsnota's, (ontwerp-) plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. Besteed naast de in de startnotitie genoemde beleidsnota's en plannen aandacht aan het Toeristisch-recreatief ontwikkelingsplan (TROP, 1994), het Provinciaal Milieubeleidsplan Flevoland (1994), het Provinciaal Waterhuishoudingsplan Flevoland (1994), de brief van de Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dronten van 10 juli 1991, het Integraal Beleidsplan Randmeren IJsselmeer, het Begrenzingsplan Relatienota- en Natuurontwikkelingsgebieden in Oostelijk en Zuidelijk Flevoland (1997) en de Ontwerp-nota Behoud en ontwikkeling van natte natuurwaarden in Flevoland⁹.

Geef aan welke gebieden in het studiegebied, op grond van een milieuaspect, een speciale status in het beleid hebben of krijgen. Besteed daarbij in ieder geval aandacht aan het natuurgebied Ellerslenk, het Veluwemeer en de oeverzones hiervan. De consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven moeten eveneens worden aangegeven. Tevens moet beschreven worden welke maatstaven voor de afweging van alternatieven¹⁰ (bijvoorbeeld grens- en streefwaarden) aan het milieubeleid worden ontleend.

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor het vaststellen van een bestemmingsplan door de gemeente Dronten. Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdspad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren¹¹.

9 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

10 Zie ook hoofdstuk 5 van dit advies.

11 Zie ook reactie 5 (bijlage 4).

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen."*

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Het kan zinvol zijn om deze beschrijving te baseren op deelactiviteiten. Ook bij het zoeken naar alternatieven kan het zinvol zijn uit te gaan van een analyse van de voorgenomen activiteit in deelactiviteiten.

De keuze van de alternatieven moet worden gemotiveerd evenals de selectie van het voorkeursalternatief. In het MER zijn vooral de milieuargumenten voor deze keuze van belang. Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven. Beschrijving van het meest milieuvriendelijk alternatief is verplicht.

Het verdient aanbeveling om bij de beschrijving en visualisering van de verschillende alternatieven onderscheid te maken tussen activiteiten die plaatsvinden tijdens de realisatie activiteiten die horen bij het gebruik en beheer van het recreatiepark. Bij het ontwikkelen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven dient rekening gehouden te worden met de volgende aspecten:

Realisatie

Stedenbouwkundige inpassing

- begrenzing van de locatie en motivering daarvan;
- situering en invulling van de ecologische zone¹²;
- inpassing van de ecologische en/of landschappelijk waardevolle elementen zoals de populierenlaan, de Bremerbergdijk, de waterpartijen en de zichtlijnen vanaf de dijk;
- de ruimtelijke opzet van het terrein: ligging van de (gestapelde) recreatiewoningen, de camping, het hotel, de voorzieningen en het parkeren;
- interne en externe ontsluitingsstructuur voor gemotoriseerd verkeer, fietsers en voetgangers, de externe ontsluiting per openbaar vervoer alsmede de ontsluiting van de buitendijkse voorlanden, oevers en de jachthaven¹³;

12 Zie ook paragraaf 3.2

13 Zie ook reactie 6 (bijlage 4).

- de mate waarin en de wijze waarop de Bremerbergdijk verkeersluw wordt gemaakt en de jachthaven wordt uitgebreid.

Aanleg

- wijze van bouwrijp maken, omvang en diepte van vergravingen en/of ophogingen en de veranderingen in de waterhuishouding¹⁴;
- situering, vormgeving en uitvoering van de waterpartijen (diepte, waterstandsfluctuaties, taluds, eventuele beschoeiing, en onderlinge relaties tussen waterpartijen [waterkwaliteiten]);
- bouwwijze en materiaalgebruik in relatie tot duurzaam bouwen¹⁵;
- installaties voor energie- en watervoorziening en behandeling van afvalstromen;
- aanleg van verhardingen, behandeling afvoer hemelwater afkomstig van verontreinigde oppervlakken (zoals wegen en parkeerplaatsen)¹⁶;
- afvoer afvalwater en verwerking hemelwater van niet-verontreinigde oppervlakken¹⁷;
- fasering, duur van werkzaamheden en de periode waarin deze worden uitgevoerd¹⁸

Gebruik en beheer

- aard en omvang van het gebruik van de te realiseren voorzieningen en spreiding in de tijd;
- samenloop met (piek)bezoek aan onder andere het attractiepark en evenemententerrein Walibi Flevo¹⁹;
- globale aanduiding van de herkomstgebieden van de verschillende typen recreanten;
- mate waarin het terrein openbaar toegankelijk is voor recreatief medegebruik;
- een prognose van de verandering in het verkeersaanbod als gevolg van de realisatie van het recreatiepark in relatie tot de beschikbare capaciteit van de verkeersinfrastructuur en de hieruit voortvloeiende noodzaak om maatregelen te nemen om een goede afwikkeling van de verkeersstromen te garanderen.
- voorwaarden waaronder uitgifte, beheer en exploitatie plaatsvinden;
- beheer van de ecologische zone en de organisatie van het groen- en afvalbeheer (inclusief zwerfvuil);
- verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente, eigenaren, beheerder en/ of gebruikers en de wijze waarop dit publiek of privaat is of wordt geregeld.

14 Zie ook reacties 3 en 5 (bijlage 4).

15 Zie ook reactie 5 (bijlage 4).

16 Zie ook reactie 5 (bijlage 4).

17 Zie ook reactie 5 (bijlage 4).

18 In sommige seizoenen is de potentiële schade voor het milieu kleiner.

19 Zie ook reactie 9 (bijlage 4).

3.2 Alternatieven

In de startnotitie gaat de initiatiefnemer uit van twee alternatieven waarbij de meest intensieve recreatievormen in het zuidwestelijk deel van het plangebied zijn geconcentreerd (gericht op het Veluwemeer) en een (droge) ecologische verbindingzone wordt gerealiseerd langs de Spijkweg. Diverse (recente) beleidsnota's²⁰] en inspraakreacties op de startnotitie²¹] wijzen echter nadrukkelijk op de mogelijkheden en wenselijkheid om een natte ecologische verbindingzone te realiseren langs de Bremerbergdijk. De Commissie adviseert om in het MER tenminste één alternatief uit te werken waarbij langs de Bremerbergdijk een natte ecologische verbindingzone wordt gesitueerd en de intensieve recreatievormen in het noordwestelijk deel van het plangebied worden geconcentreerd.

3.2.1 Varianten

De Commissie adviseert om te onderzoeken of aan de hand van de in paragraaf 3.1 genoemde aandachtspunten varianten voor de aanleg van het recreatiepark onderscheiden kunnen worden.

3.3 Nulalternatief

Naar de mening van de Commissie is er geen reëel nulalternatief, omdat de doelstelling van het project hiermee niet gerealiseerd kan worden. Volstaan kan worden met een beschrijving van de huidige milieusituatie, inclusief de autonome ontwikkeling die kan dienen als referentiekader.

3.4 Meest milieuvriendelijk alternatief

In de startnotitie wordt aangegeven dat het uit de vergelijking van de twee alternatieven één alternatief naar voren komt dat wordt bestempeld als het meest milieuvriendelijk alternatief. De Commissie adviseert om bij het ontwikkelen van het meest milieuvriendelijke alternatief een 'actievare' aanpak te volgen. Hiermee wordt bedoeld, dat toepassing van de beste bestaande mogelijkheden voor milieubescherming en milieuverbetering bij de ontwikkeling van het meest milieuvriendelijke alternatief als uitgangspunt wordt genomen. Het meest milieuvriendelijke alternatief moet echter ook realistisch zijn. Dit betekent dat het meest milieuvriendelijk alternatief binnen de competentie van de initiatiefnemer moet liggen en moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer. De Commissie adviseert bij het meest milieuvriendelijk alternatief in ieder geval aandacht te besteden aan:

- maximalisatie van de mogelijkheden voor natuurontwikkeling;
- maximalisatie van de mogelijkheden voor duurzaam bouwen;

20 Nota Behoud en ontwikkeling natte natuurwaarden in Flevoland, Waterhuishoudingsplan Flevoland, Integraal Beleidsplan Randmeren (Jsselmeer).

21 Zie ook reactie (bijlage 4).

- minimalisatie van de hinder als gevolg van de recreatieactiviteiten (bijvoorbeeld geluidsoverlast en verkeersdruk op de omgeving);
- mogelijkheden voor het nemen van anti-verdrogingsmaatregelen²²].

4. **BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU**

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten.

Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Als niet zeker is of bepaalde ingrijpende activiteiten zullen doorgaan of niet, dan kunnen hiervoor verschillende scenario's worden gebruikt.

Het studiegebied omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (bijvoorbeeld bodem, water, landschap, ecologie, verkeer) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Het studie gebied en de in dit gebied gelegen gevoelige gebieden en objecten moeten op kaart worden aangegeven.

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- naast negatieve effecten moet ook aandacht worden besteed aan eventuele positieve effecten;
- behalve directe effecten moeten ook afgeleide effecten worden beschreven.

22 Zie ook reactie 5 (bijlage 4).

4.1 Bodem en water

Bestaande toestand en autonome ontwikkelingen

- geef een beschrijving van de geohydrologische toestand van het gebied in termen van grondwaterstanden, grondwaterstromingen en grondwaterkwaliteit;
- geef inzicht in de actuele kwelsituatie met een aanduiding van de herkomst en kwaliteit van het kwelwater en ga hierbij met name in op de kwelsituatie achter de Bremerbergdijk.

Milieugevolgen

- wijzigingen in het hydrologische regime (grondwaterstand, grondwaterstroming en grondwaterkwaliteit);
- wijzigingen in de hoeveelheid en kwaliteit van het oppervlaktewater;
- verdroging als gevolg van eventuele grotere drooglegging van gebiedsdelen ten behoeve van nieuwe functies;
- uitlogingseffecten bij bodemophoging of peilverlaging²³].

4.2 Flora, fauna en ecologie

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

- beschrijf de aquatische en terrestrische flora, vegetatie en fauna (bijvoorbeeld amfibieën, zoogdieren, reptielen, dagvlinders broedvogels, trek- en wintervogels en voedselorganismen) en het voorkomen van bijzondere biotootypen, soortenrijkdom, zeldzame soorten, indicatorsoorten;
- beschrijf de landschapsecologische relaties binnen het plangebied en de relaties van het plangebied met het omringende gebied (ecologische hoofdstructuur, ecohydrologie, broed- en foerageer-, rust, en ruigebieden, het Veluwemeer).

Milieugevolgen

- veranderingen van terrestrische en aquatische flora, fauna en belangrijke biotopen;
- verdwijnen en ontstaan van vegetatie (typen, oppervlakten);
- beïnvloeding van ecologische relaties met het omringende gebied en de gevolgen daarvan (onder andere beïnvloeding van het Veluwemeer en de oeverzones door toename van de recreatiedruk);
- (positieve en negatieve) effecten voor de natuur door toepassing van natuurbouw;
- wijze waarop eventueel verdwijnend bos wordt gecompenseerd.

23 Zie ook reactie 5 (bijlage 4).

4.3 Landschap, cultuurhistorie

Bestaande toestand en autonome ontwikkelingen

- beschrijf en waardeer de bestaande landschappelijke structuur, inclusief de eventuele cultuurhistorische waarden²⁴;
- geef de visueel-ruimtelijke opbouw aan en de werking van de aanwezige elementen, intern en extern gezien (bijvoorbeeld de Bremerbergdijk, de afwisseling in ruimten, de populierenlaan, de waterpartijen en de 'groene' horizon van de polder gezien vanaf Randmeer en 'oude land').

Milieugevolgen

- aanduiding en beoordeling van de visueel-ruimtelijke werking die het heringerichte gebied op zijn omgeving zal hebben.

Het verdient aanbeveling deze effecten niet alleen te beschrijven maar vooral zo goed mogelijk te visualiseren met tekeningen en/of fotomontages.

4.4 Overige

Bestaande toestand en autonome ontwikkelingen

- beschrijf de huidige verkeerskundige situatie²⁵;
- geef, mede op basis van de onderzoeken uitgevoerd voor het attractiepark en evenemententerrein Walibi Flevo, inzicht in de huidige geluidbelasting in het studiegebied tijdens piekdagen en gedurende evenementen²⁶.

Milieugevolgen

- veranderingen in de verkeerskundige toestand, toename van de verkeersdruk in de omgeving en de gevolgen hiervan op de verkeersveiligheid²⁷;
- verkeerskundige gevolgen van het eventueel onttrekken van de Bremerbergdijk aan het gemotoriseerd verkeer;
- toename van de (geluid)hinder in het studiegebied als direct gevolg van recreatieactiviteiten (recreatiepark, jachthaven en oeverrecreatie) in Ellerhaven of als gevolg van de toename van het verkeer (over land en over water²⁸).

24 Zie ook reactie 8 (bijlage 4).

25 Zie ook reacties 2 en 6 (bijlage 4).

26 Zie Akoestisch onderzoek voor evenemententerrein en attractiepark Walibi Flevo (Adviesbureau Peutz en Associates BV, 1997).

27 Zie ook reacties 2 en 5 (bijlage 4).

28 Zie ook reactie 2 (bijlage 4).

5. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentie(s) worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven.

6. LEEMTEN IN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

7. EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

De gemeente Dronten moet bij het besluit aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat SBA Projectontwikkeling B.V. te Heerlen in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

8. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

9. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het meest milieuvriendelijke alternatief en het voorkeursalternatief;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het milieueffectrapport
Recreatiepark Ellerhaven Dronten

(bijlagen 1 t/m 4)

groen

23

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 augustus 1997 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Dronten Verzonden Kenmerk Uw brief van Kenmerk Inlichtingen	11 AUG. 1997 11 AUG. 1997 245616-BM/fp -- dhr. Van Leussen	Gemeente dronten Telefoon (0321) 388911 Telefax (0321) 313130 De Rede 1 Postbus 100 8250 AC Dronten										
	Commissie voor de Milieu Effect Rapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT	<table border="1"><tr><td></td><td>Commissie voor de milieu-effectrapportage</td></tr><tr><td>ingekomen :</td><td>12 AUG. 1997</td></tr><tr><td>nummer :</td><td>I 1082-97</td></tr><tr><td>dossier :</td><td>897-1 4/m 9</td></tr><tr><td>kopie naar :</td><td>Sc/prea/Lill.</td></tr></table>		Commissie voor de milieu-effectrapportage	ingekomen :	12 AUG. 1997	nummer :	I 1082-97	dossier :	897-1 4/m 9	kopie naar :	Sc/prea/Lill.
	Commissie voor de milieu-effectrapportage											
ingekomen :	12 AUG. 1997											
nummer :	I 1082-97											
dossier :	897-1 4/m 9											
kopie naar :	Sc/prea/Lill.											
Onderwerp	Milieu Effect Rapportage (MER) recreatiepark Ellerhaven Dronten											

Geachte commissie,

SBA Projektontwikkeling B.V. te Heerlen is voornemens op het voormalig Jamboreeterrein (108 ha), gelegen tussen Walibi Flevo en het Veluwemeer, een recreatiepark voor verblijfsrecreatie tot ontwikkeling te brengen.

Voor een dergelijke grootschalige activiteit moet op grond van de Wet milieubeheer en het Besluit milieu-effectrapportage een milieu-effectrapport worden gemaakt. Hiervoor is een startnotitie opgesteld. Het voornemen zal bekend worden gemaakt in een plaatselijk nieuwsblad.

Bijgaand treft u een exemplaar van de startnotitie aan en een kopie van de bekendmaking.

Ik verzoek u uw advies binnen negen weken na publicatie aan ons toe te zenden. De publicatie vindt plaats op 12 augustus 1997. Uw advies moet uiterlijk 14 oktober 1997 aan het college van burgemeester en wethouders worden toegezonden.

Hoogachtend,

J. de Boer
afdeling Bouwen en Milieu.

Bijlage(n) 3

25

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in het Drontens Nieuwsblad d.d. 12 augustus 1997

Gemeente

dronten

MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE RECREATIEPARK ELLERHAVEN DRONTEN

Burgemeester en wethouders van Dronten maken op grond van het bepaalde in de Wet milieubeheer het volgende bekend.

SBA Projektontwikkeling B.V. te Heerlen is voornemens om op het voormalig Jamboreeterrein (108 ha), gelegen tussen Walibi Flevo en het Veluwemeer, een recreatiepark voor verblijfsrecreatie tot ontwikkeling te brengen. Hiervoor is een startnotitie opgesteld.

Voor een dergelijke grootschalige activiteit moet op grond van de Wet milieubeheer en het Besluit milieu-effectrapportage een milieu-effectrapport worden gemaakt. In zo'n milieu-effectrapport worden de gevolgen voor de activiteit voor het milieu beschreven. Tevens worden alternatieven beschreven.

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan voor het recreatiepark Ellerhaven moet met de uitkomsten van het milieu-effectrapport rekening worden gehouden. Het college van burgemeester en wethouders zal richtlijnen vaststellen aan de hand waarvan het milieu-effectrapport moet worden gemaakt. Een ieder wordt in de gelegenheid gesteld om opmerkingen te maken over de op te stellen richtlijnen. Daartoe kan men gebruik maken van bovengenoemde startnotitie, die vanaf 13 augustus tot 24 september 1997 voor een ieder ter inzage ligt in het gemeentehuis te Dronten (De Rede 1, kamer 218, tussen 09.00 en 12.00 uur). De opmerkingen moeten schriftelijk worden ingediend, gedurende de periode waarbinnen de startnotitie ter inzage ligt, bij burgemeester en wethouders van Dronten, Postbus 100, 8250 AC Dronten.

Voor vragen omtrent de procedure kan contact worden opgenomen met de heer A. van Leussen, telefoon (0321) 38 82 80.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: SBA Projektontwikkeling B.V. te Heerlen

Bevoegd gezag: Gemeenteraad Dronten

Besluit: vaststellen van een bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: C 10.1

Activiteit: SBA Projectontwikkeling B.V. te Heerlen heeft het voornemen om op het voormalige Jamboreeterrein in Dronten een recreatiepark met 700 recreatiewoningen en diverse recreatieve voorzieningen te ontwikkelen. Het plangebied heeft een oppervlakte van 108 ha.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 12 augustus 1997

richtlijnenadvies uitgebracht: 9 oktober 1997

Samenstelling van de werkgroep:

ing. D. Hamhuis

drs. J.W. Stellingwerff

ing. R.F. Veenendaal

dr.ir. J.J.T.M. Geerards (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. P. A. Kee

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	970826	Staatbosbeheer	Zwolle	970912
2.	970915	Gemeente Elburg	Elburg	970922
3.	970918	Provincie Flevoland	Lelystad	971001
4.	970920	Milieugroep Dronten	Dronten	971001
5.	970923	Heemraadschap Fleverwaard	Lelystad	971001
6.	970924	Rijkswaterstaat, directe IJsselmeergebied	Lelystad	971001
7.	970923	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Noordwest	Diemen	971001
8.	970918	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	971001
9.	970930	Walibi Flevo	Dronten	971008

